

“Nəğmə dolu bir ürəyəm...”

Ona hələ uşaq idik. Sinfimizdə Zibeydə adlı gözəl bir qız vardı. Dərslərini elə də yaxşı oxumurdu, amma özündən də gözəl səsi ilə mahnılar oxuyurdu. Hətta bəzi müəllimlər onu sinifdə oxudub “əhsən” deyir və qiymətini yazırdılar. Bir gün Zibeydənin ifasında gözəl bir mahnı eşitdim: “Gün olar, gündüz olar, şəfəq geyər düz-dünya. Bir dünyanı qovuşar sevinc dolu yüz dünya”. O ifa mənə gerçəkdən sevinc dolu, şəfəq dolu bir dünya bağışladı. Öyrəndim ki, mahnını Elza İbrahimova bəstələyib. Vuruldum onun yaradıcılığına.



bəstəsidir. Dinlədikcə xəyalımda sakit axan çay, yarpaqların pıçılıtı, təmiz, ulduzlu səma, bədirlənmiş ay canlanır. Kim desə ki, elə deyil, inanmaram.

Bəs, Rəşid Behbudovun səsləndirdiyi “Ey vətən”, Flora Kərimovanın oxuduğu “Bilməzdim” mahnıları necə? Diliniz gələrmə deyəsiz: “Belə də...”? Əsla!

Bu gün gözəl və unudulmaz bəstəkarın 85 yaşı tamam olur. 1938-ci ilin yanvarında – soyuq bir gündə doğulsa da, ömrü boyu bizlərə isti duyğular, həlim hisslər bəxş eləyib. On ildən bəri haqq dünyasında olsa da, fani dünyaya musiqisi ilə rəng qatmağındadır. Sanki o mahnıları insan övladı bəstələməyib, melodiylar uzaq kosmosdan ilahi bir səda ilə gəlir.

Elza İbrahimova Aşef Zeynallı adına orta ixtisas musiqi məktəbini, Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasını bitirib. Cövdət Hacıyevdən, Qara Qarayevdən dərslər alıb. İlk mahnıları “Yalan ha deyil” və “Bakının işıqları” olub. Onun diplom işini - “Fortepiano və orkestr üçün konsert”i Qara müəllim və maestro Niyazi yüksək qiymətləndiriblər. Elza İbrahimova sonra ömrü boyu gümanları doğruldub. Onu da deyim ki, Üzeyir Hacıbəyliyədən sonra muğam əsasında opera yazan ilk bəstəkar o olub. Qarabağ mövzusunda yazdığı “Yanan laylalar”, Hüseyn Cavidin poeması əsasında yaratdığı “Afət”, həmçinin, “Şeyx Şamil” operaları, “Neftçilər himni” musiqi antologiyamızda məxsusi yer tutur. Bir müddət “Dan ulduzu” vokal-instrumental ansamblı ilə işləmiş Elza İbrahimova özü də sənət səmasında elə dan ulduzu - Zöhrə kimi bərk vurub. Bəlkə də təsadüfdür, amma onun qısa sürmüşi evliliyinin yadigarı olan tək qızının da adı Zöhrədir. Mahnılarına hansı məxmər səslər sığal çəkməyib? Şövkət Ələkbərova, Oqtay Ağayev, Elmira Rəhimova, Gülağa Məmmədov, İslam Rzayev, İlhamə Quliyeva, Hüseynağa Hacıyev...

Elza İbrahimovanın bəstələri ayrı bir ovqat yaradır. Adamın varlığına hakim kəsilir. Deyir ki, səsə, melodiya qulaq as və mənşərəni gör! Böyük şairimiz Bəxtiyar Vahabzadə necə də dəqiq ifadə edib: “Elza İbrahimova mahnı janrında lövhə ustasıdır. O, gözələ görünən dünyanın deyil, görünə bilməyən, içəridən bizi daldığındiran hisslərin, həyəcanların, bir sözlə, iç dünyamızın rəssamıdır”.

Bəstəkarın “Gecələr bulaq başı”, “Ey vətən”, “Gedək üzü küləyə”, “Sən yadıma düşəndə”, “Bağçadan keçmişən”, “Bilməzdim”, “Gəl-gəl, gülüm”, “Bu gecə” və digər məşhur mahnıları öz əbədi həyatını yaşayır. Bu nəğmələrin qanadında hamıya yer çatır, xəyali səyahət tükənmək bilmir.

Bir mahnısı da var ki, əvvəlcə başıbəlalı olub. “Qurban verərdim” adlanır. Akif İslamzadə az qalıb ona “qurban” getsin. Mahnı guya burjuva ahəngli tanqo ritmində yazıldığına, sözləri isə sovet ideologiyasına uyğun gəlmədiyinə görə səsləndirilməsinə qadağa qoyulub. Bədi şura Elza İbrahimovanı həmin mahnısına görə bir müddət radiodan kənarlaşdırıb. Müğənni isə töhmət alıb. Onun da səsinə batırmaq istəyiblər. Taleyin istehzasına baxın ki, sonradan o səs elə batıb da. Buna baxmayaraq, Akif İslamzadə oxuduğu mahnılara elə möhür vurub ki, unudulmur. “Könlümdə ayılı-ulduzlu asiman var bu gecə” – onun səsidir, Elza İbrahimovanın

Şairlərimiz onunla yaradıcılıq ünsiyyətinə qəlbən seviniblər. Biliblər ki, nə qoşsa, gözəl olacaq. Bəxtiyar Vahabzadə, Əliağa Kürçaylı, Vaqif Səmədoğlu, Vahid Əziz, Ramiz Heydər, Dəmir Gədəbəyli, Rüzgar Əfəndiyeva və başqaları məxsusi onun üçün mahnı mətnləri yazıblar.

...Axşamdır. Pəncərədən küçəyə boylanıram. Işıq seli şəhəri ağışuna alıb, həm də qar yağır. Işıq-ışığa qarışıb. Gülağa Məmmədovun səsinə eşidirəm:

**O çağlar necə də mənə haydılar,
Könlümə, gözümə şəfəq yaydılar.**

Bu da elə işıqlı bir nisgildir. Gözüm, könlüm nura qərğ olur...

**Əli NƏCƏFXANLI,
“Xalq qəzeti”**